

Frälsningsarméns Officersskola

Manual för handledare i fältutbildning

Juni 2008, reviderad juni 2018

Innehållsförteckning

MANUAL FÖR HANDLEDARE	1
I FÄLTUTBILDNING	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
FÄLTUTBILDNING – MANUAL FÖR HANDLEDARE	3
INTRODUKTION	3
HANDLEDAREN, UTBILDNINGSKÅREN OCH OFFICERSSKOLAN	3
MODELL FÖR FÄLTUTBILDNINGEN	4
VÄGLEDNING INFÖR HANDLEDNINGSSAMTALEN	5
PRAKTISKA ÖVERVÄGANDEN	5
FÄLTUTBILDNINGENS INNEHÅLL	6
<i>Olika nivåer av deltagande</i>	7
BILAGA 1	8
HANDLEDNINGSSAMTALET – MALL FÖR HANDLEDAREN	8
<i>Identifiera frågeställningar</i>	8
<i>Reflektion över tjänsten</i>	8
<i>Personligt</i>	9
<i>Teologisk reflektion</i>	9
<i>Handlingsplan</i>	9
BILAGA 2	10
RAPPORT FÖR KADETTENS FÄLTUTBILDNING	10
<i>Fältutbildningens innehåll</i>	10
<i>Vad har kadetten lärt sig om tjänsten?</i>	10
<i>Vad har kadetten lärt sig om sig själv?</i>	11
<i>Vad har kadetten lärt sig om Gud?</i>	11
BILAGA 3	12
MINNESANTECKNINGAR – VÄGLEDNING FÖR KADETTEN	12
1. <i>En kortfattad redogörelse för händelsen</i>	12
2. <i>Vad har jag lärt mig av detta?</i>	12
3. <i>Hur kan jag börja tillämpa den nya förståelse som detta gett mig?</i>	12

Vid sammanställningen av *Manual för handledare i fältutbildning* har *Supervisor Information Handbook 2007* från *The Salvation Army's Training College in Melbourne, Australia* varit en förebild.

Fältutbildning – manual för handledare

Introduktion

Fältutbildningen sker i samverkan mellan Officersskolan (OS), handledare och den ”utbildningskår” där kadetten är placerad. Handledarens roll är betydelsefull och dennes viktigaste uppgift är att hjälpa kadetten att reflektera över olika händelser och erfarenheter i tjänsten (samtal, uppgifter etc.) och utifrån det ställa frågor som:

- Vad lär jag mig om tjänsten?
- Vad lär jag mig om mig själv?
- Vad lär jag mig om Gud?

Under de veckor kadetten har fältutbildning skriver hon/han minnesanteckningar (se bilaga 3) om händelser, samtal och uppgifter som gjorts. En gång/månad sker ett samtal med handledaren med minnesanteckningen som grund. Handledaren får två dagar före samtalet skriftligen del av det kadetten vill samtala om. Samtalet dokumenteras av handledaren (se bilaga 1). Tre gånger/läsår skriver handledaren ”Rapport för kadettens fältutbildning” (se bilaga 2), går igenom rapporten med kadetten som också skriver under och skickar den sedan till OS rektor.

Utbildningskår och handledare föreslås av OS rektor och beslutas enligt uppsatta kriterier. Handledaren har ett ansvar att ta kontakt med OS rektor vid behov.

OS inbjuder till handledardagar som bl.a. innehåller presentation av utbildningens upplägg, handledarens roll samt utbyte av erfarenheter.

Fältutbildningen kommer att beröra följande områden, som också samordnas med de kurser kadetten läser, för att göra utbildningen praktisk och verklighetsförankrad (se sidan 6-7):

1. planera och leda gudstjänst
2. socialt arbete
3. evangelisation
4. barn- och ungdomsarbete
5. kårliv och kårutveckling
6. ledarskap
7. administration

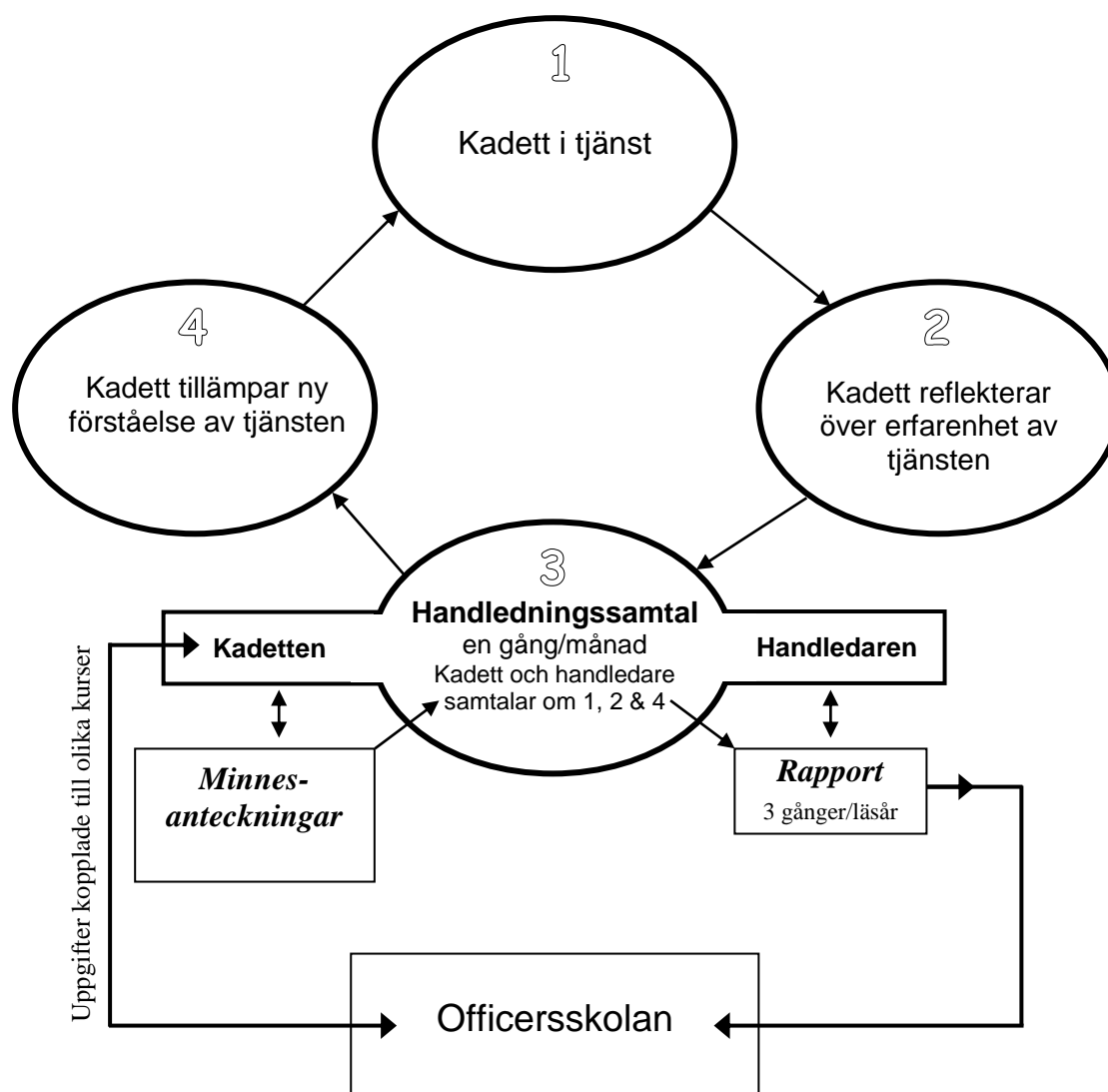
Handledaren, utbildningskåren och Officersskolan

Handledaren och utbildningskåren har ansvar för att kadetten får möjlighet att delta i eller känedom om kårens olika arbetsområden.

Det är kadettens utbildning som står i centrum. Kadetten är i första hand under utbildning men vi tror att denne också kommer att berika kåren på många sätt. Handledarens uppgift är att följa upp fältutbildningens syfte.

Handledarens huvuduppgift är alltså att genom frågor (företrädesvis i samband med handledningssamtalen) stimulera kadetten att reflektera över sina gjorda erfarenheter. Här har också handledaren en viktig uppgift att lyssna in vad kadetten läser för kurs och att försöka skapa möjligheter för denne att prova på olika moment som är förknippade med kurserna. Naturligtvis sker detta i samarbete med respektive kursansvarig lärare på OS.

Modell för fältutbildningen

Denna modell visar de fyra stegen i fältutbildningscykeln, som kan sammanfattas med orden: Tjänst – Reflektion –Handledning – Tillämpning. Dessutom visar den hur *Minnesanteckningar* och *Rapport* ska användas.

Vår förhoppning är att kadetten under sin utbildning, med hjälp av handledaren, lär sig reflektera över sin tjänst så att det blir naturligt efter avslutad utbildning.

Handledningssamtalen är inte menade att vara själavårdssamtal.

Vägledning inför handledningssamtalen

Handledningssamtalen är ett av de viktigaste verktygen för handledaren. Handledarens uppgift är inte först och främst att komma med tips, idéer och svar utan att ställa frågor som hjälper kadetten att reflektera över de situationer denne varit med om i sin tjänst, så att det blir en integrerad och normal del i tjänsten. Målet är att ge näring till den process som leder till personlig växt, stärkt tro och träning inom de olika områden som anges i "Fältutbildningens innehåll".

Tydlighet är väldigt viktigt i all kommunikation. Tydlighet innebär ärlighet och saklighet. Klara och personliga besked ökar tydligheten.

Trygghet. Handledningssamtalen bygger på ömsesidig tillit. För att ha en ärlig och öppen relation måste det som sägs i förtrolighet stanna mellan handledare och kadett.

Konstruktivitet. Det är viktigt att både handledare och kadett håller sig till ämnet och avsikten med samtalet samt använder tiden effektivt. För att samtalen inte ska gå på tomgång är minnesanteckningarna en viktig grund och hjälp.

Praktiska överväganden

Handledningssamtal sker en gång varje månad under läsåret. Samtalets längd bör vara ca. en timme. Före handledningssamtalet ska kadetten skriftligen (utifrån minnesanteckningarna) informera handledaren om vad hon/han vill ta upp. Det är viktigt att handledningssamtalen behandlar de sju olika områdena.

Frågor som kan vara till hjälp i samtalet:

- Vad var det som hände?
- Vad var ditt syfte och din intention?
- Vilken relation har du till de inblandade?
- Vad blev resultatet?
- Hur påverkade denna händelse dig?
- Vilka erfarenheter har händelsen gett dig?

Avsluta genom att:

- Sammanfatta den lärdom ni fått genom samtalet.
- Samtala om hur erfarenheten av händelsen kan tillämpas.
- Be för varandra.

Fältutbildningens innehåll

Kadetten ska genomföra praktiska moment under sin fältutbildning. Det är bl.a. dessa som kadetten skriver minnesanteckningar om och som handledningssamtalen ska handla om.

De olika områdena är:

1. planera och leda gudstjänst
2. socialt arbete
3. evangelisation
4. barn- och ungdomsarbete
5. kårliv och kårutveckling
6. ledarskap
7. administration

Det är viktigt att kadetten får prova på så mycket som möjligt inom varje område och med en bredd av ansvar. Här följer ett förslag på moment inom de olika områdena, mer som en inriktning än som ett ”har jag gjort allt detta så är jag klar”. Poängen är alltså inte att kunna ”bocka av” uppgifter utan att reflektera över gjorda erfarenheter.

1. Planera och leda gudstjänst

Planera, genomföra och utvärdera gudstjänster tillsammans med övriga ansvariga. Det kan innebära vittnesbörd, mötesledning, förbönstjänst och predikan i möten och gudstjänster av olika karaktär. Kadetten skall lära sig att känna igen hur den helige Ande leder – såväl under förberedelsen som i gudstjänsten – och våga handla på hans ledning.

2. Socialt arbete

Delta i kårens sociala arbete. Det kan gälla samtalstjänst, utdelning av matvaror, kontakt med social myndighet eller medverkan i gemenskapscenters öppna verksamhet.

3. Evangelisation

Delta i kårens utåtriktade arbete för att förmedla det goda budskapet om Jesus Kristus till människor som ännu inte är frälsta och leda dem till frälsning. Det kan göras t.ex. genom evangelisation från person till person, Alphakurser, gatuevangelisation eller liknande.

4. Barn- och ungdomsarbete

Delta i, prova på att leda eller starta en barn- och/eller ungdomsgrupp där barn och unga kan lära känna Jesus Kristus och växa i sitt lärjungaskap.

5. Kårliv och kårutveckling

Handlar om kårens liv och tillväxt vilket bl.a. innefattar omsorg om soldater och medlemmar (t.ex. hembesök, sjukbesök, personlig förbön i gudstjänst eller i vardagliga situationer). Att delta i, prova på att leda eller starta en smågrupp (t.ex. bönegrupp, cellgrupp, bibelstudiegrupp) är viktigt samt att tillsammans med kristna från andra kyrkor och församlingar delta i förbön för staden/platsen.

6. Ledarskap

Genom att gå bredvid kårledaren får kadetten en bra inblick i ledarskapets olika delar, både att leda enskilda personer men också att leda grupper, som t.ex. kårnämnd. Kadetten bör samtala med kårledaren om det som rör tidsplanering och hur hon/han hanterar kriser. Kadetten

behöver även försöka förstå och reflektera över hur kåren rekryterar nya ledare samt hur olika ledare fungerar.

7. Administration

Prova olika administrativa uppgifter som behövs för att kåren ska fungera praktiskt (bokföring, statistik, skriva annonser, fastighetsfrågor, kårbrev, uppdatera hemsida och sociala medier etc.).

Olika nivåer av deltagande

Kadettens engagemang inom de olika områdena kan variera från att ”känna till” till att ”genomföra” enligt följande lista:

- ”känna till”* innebär att kadetten ska kunna huvudsyftet och känna till var hon/han finner sakuppgifter.
- ”kunna”* innebär att kadetten ska ha detaljkunskap.
- ”vara delaktig i”* innebär att kadetten ska ta del på ett engagerat sätt.
- ”medverka i”* innebär att kadetten, som medhjälpare, är med och genomför en uppgift.
- ”genomföra”* innebär att kadetten, som ansvarig, ska planera och genomföra en uppgift.

Bilaga 1

Handledningssamtalet – mall för handledaren

Mall för utformning, dokumentation och uppföljning av handledningssamtalet, samt underlag för "Rapport för kadettens fältutbildning" (bilaga 2).

Datum för samtal

Datum för nästa handledningssamtal

Identifiera frågeställningar

Vilken är huvudfrågeställningen inför handledningssamtalet?

Till vilken eller vilka av de sju punkterna i "Fältutbildningens innehåll" hör frågeställningen?

Arbeta med frågeställningen och följdfrågor utifrån följande rubriker:

Reflektion över tjänsten

Vad lärde sig kadetten om tjänsten? Vilka färdigheter har använts? Finns det färdigheter att utveckla? Vad kunde kadetten ha gjort bättre?

Vilka områden för utveckling eller mål identifierade kadetten?

Personligt

Vad lärde kadetten sig om sig själv? Finns det vanor och reaktioner som kadetten bör vara uppmärksam på? Finns det karaktärsområden kadetten måste utveckla?

Vilka områden för utveckling eller mål identifierade kadetten?

Teologisk reflektion

Vad lärde sig kadetten om Gud? Vilka teologiska och andliga insikter har vunnits? Var fanns Gud i denna erfarenhet? Vad hade Jesus gjort? Finns det bibelställen som belyser detta? Vilken bild av Gud utforskades? Hur har kadettens tro påverkats?

Handlingsplan

Hur ska kadetten kunna uppnå de mål som satts upp?

Hur ska den nya kunskapen tillämpas i tjänsten?

Rapport för kadettens fältutbildning

Syftet med att handledaren, tre gånger/läsår, skriver och skickar in en rapport är att hjälpa OS att bättre kunna följa upp den enskilda kadetten.

Rapporten tar upp de frågeställningar som handledningssamtalet behandlar och berör alltså vad kadetten lärt sig om tjänsten, om sig själv och om Gud.

Det vi frågar efter är vad du som handledare ser hos kadetten och den utveckling som sker inom respektive område.

Känn dig fri att skriva det du känner är viktigt att få med under respektive område. Använd frågeställningarna som exempel på vad du kan ta upp.

Kadettens namn: _____

Fältutbildningens innehåll

Vilka av följande punkter har hittills tagits upp vid handledningssamtal?

☐ planera och leda gudstjänst	☐ kårliv och kårutveckling
☐ socialt arbete	☐ ledarskap
☐ evangelisation	☐ administration
☐ barn- och ungdomsarbete	

Vad har kadetten lärt sig om tjänsten?

Vad menar du att kadetten har lärt sig om tjänsten? Har kadetten identifierat några områden som behöver utvecklas eller har mål identifierats? Vilka färdigheter har använts i tjänsten? Vilka färdigheter skulle kunna användas? Hur förhåller sig kadetten till andra, när det handlar om t.ex. flexibilitet och känslighet mot andra?

Vad har kadetten lärt sig om sig själv?

Vilken självbild har kadetten och vad tycker du att kadetten har lärt sig om sig själv? Finns det vanor och reaktioner som kadetten bör vara uppmärksam på, områden som måste utvecklas? Sätter kadetten utvecklingsmål? Vad har kadetten för relation till andra (integritet)?

Vad har kadetten lärt sig om Gud?

Vad anser du att kadetten har lärt sig om Gud? Hurdan är kadettens förståelse av och relation till Gud? Vilka teologiska insikter har kadetten utforskat? Vilka andliga insikter anser du att kadetten vunnit? Vilken bild av Gud utforskades? Hur har kadettens tro påverkats?

Datum: _____

Handledare: _____

Kadett: _____

Minnesanteckningar – vägledning för kadetten

Varje vecka skriver kadetten minnesanteckningar över händelser som varit lärorika och viktiga i tjänsten. Det hjälper kadetten att reflektera över tjänsten och få nya lärdomar att tillämpa framöver.

En gång i månaden använder kadetten en eller flera av sina minnesanteckningar som grund för handledningssamtalet.

Följande punkter är en vägledning för hur kadetten kan skriva minnesanteckningar:

1. En kortfattad redogörelse för händelsen

(Till vilken eller vilka av de sju punkterna i "Fältutbildningens innehåll" hör händelsen?)

2. Vad har jag lärt mig av detta?

(T.ex. när det gäller tjänsten, mig själv, eller mitt liv med Gud.)

3. Hur kan jag börja tillämpa den nya förståelse som detta gett mig?